

ת"פ 40991/02/14 - מדינת ישראל נגד אנס צבאח

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 40991-02-14 מדינת ישראל נ'
צבאח(עציר)
לפני כב' השופטת דבורה עטר

31 דצמבר 2014

המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
אנס צבאח (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד שגיא שגב

ב"כ הנאשם: עו"ד ניל סיימון

הנאשם הובא ע"י שב"ס

[פרוטוקול הושמט]

מזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודייתו בביצוע עבירת שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") ביחד עם סעיף 29(א) לחוק, עבירת ניסיון שוד, לפי סעיף 403 סיפא לחוק ביחד עם סעיף 29(א) לחוק, עבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק, קשר לפשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק וכניסה לישראל ושהייה בה שלא כדין, עבירה לפי סעיף 112(1) לחוק הכניסה לישראל תשי"ב-1952.

2. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, עובר ליום 11.2.14, קשרו הנאשם ולואי נגר (להלן: "**לואי**") קשר, לשדוד מונית.

ביום 11.2.14 נכנסו הנאשם ולואי שהינם תושבי האזור, לתחומי מדינת ישראל, ללא היתר כדין והגיעו לתל

עמוד 1

אביב. בשעה 03:00 לפנות בוקר, עצרו השניים מונית בה נהג יעקב מאירזון (להלן: "המתלונן"). השניים נכנסו למונית, לואי התיישב במושב שליד המתלונן ואילו הנאשם התיישב במושב האחורי מאחורי לואי. השניים סיכמו עם המתלונן כי יסיע אותם למודיעין ועלות הנסיעה תעמוד על 200 ₪.

בשלב כלשהו במהלך הנסיעה, עבר הנאשם לשבת מאחורי המתלונן. עם הגעת המונית למודיעין העביר לואי לידי המתלונן את דמי הנסיעה. באותה העת אחז הנאשם בצווארו של המתלונן וחנקו, בעוד לואי אוחז בידיו על מנת למנוע ממנו להתנגד ומורה לו לצאת מהמונית. בחלופי דקה במהלכה חנק הנאשם את המתלונן עד לערפול חושיו, יצא לואי מהמונית, פתח את דלת הנהג והוציא את המתלונן בכוח אל הכביש.

באותה העת התיישב לואי במושב הנהג כשהנאשם לצידו וניסה להניע את המונית ומשלא צלחה דרכו, נטלו השניים את דמי הנסיעה ואת הטלפון של המתלונן ונסו מהמקום רגלית.

המתלונן הזעיק את המשטרה והתלווה לשוטר בניידת. בסמוך לכך הבחין בנאשם ובלואי והשניים החלו להימלט מהמקום, כשהמתלונן והשוטר דולקים אחריהם. המתלונן הדביק את הנאשם והשוטר רדף אחרי לואי וצעק לעברו "עצור משטרה". הנאשם המשיך במנוסה ונעצר רק לאחר שהשוטר הזהירו כי אם לא יעצור, יעשה נגדו שימוש במכשיר הטייזר.

3. טרם הוחל בשמיעת הראיות, הודה הנאשם במיוחס לו בלא שנערך בין הצדדים כל הסדר טיעון. הוסכם אך כי יתקבל אודותיו תסקיר של שירות המבחן, טרם שמיעת הטיעונים לעונש.

4. מהתסקיר עלה כי שירות המבחן התרשם שההתנהגות נשוא כתב האישום אינה מאפיינת את הנאשם, בדרך כלל. ביחס לעבירות, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מקבל אחריות חלקית על מעורבותו בביצועו. הוא הסביר כי על רקע המצוקה הכלכלית נזקק למקור פרנסה מידי ועל כן, בסופו של יום, נענה להצעתו של לואי להיכנס לתחומי מדינת ישראל, לצרכי עבודה. הנאשם שלל כל תכנון מוקדם או שימוש באלימות שהיא והדגיש כי לא הבין את מהלך הדברים שהתנהל בין המתלונן ללואי.

שירות המבחן התרשם בנוסף כי לנוכח קווי אישיותו הבלתי בשלים של הנאשם, הוא עשוי לפעול, בעתות לחץ, בלא שיקול דעת, להיגרר אחרי אחרים ולפעול באימפולסיביות ובאלימות. כמו כן כי מצוקתו הכלכלית של הנאשם הקשתה עליו לקבל החלטות מושכלות ולהימנע מהתנהגות פורצת גבולות, כמתואר בכתב האישום.

שירות המבחן המליץ, מבלי להתעלם מחומרת העבירה, להביא בחשבון בעת גזירת דינו של הנאשם את היותו נעדר עבר פלילי וכן את העובדה כי הינו מטה לחמה הבלעדי של משפחתו הגרעינית והמפרנס העיקרי במשפחת מוצאו ואת ההרעה שחלה שמצבן של שתי המשפחות בגין מעצרו.

5. נוכח עמדת הנאשם בהקשר למיוחס לו בכתב האישום, כאמור בתסקיר, הבהיר בא כוחו כי הנאשם עומד על הודייתו בכתב האישום וגם הנאשם שב והודה במיוחס לו.

6. במסגרת ראיותיו לעונש, ציין ב"כ המאשימה כי המתלונן ביקש להביא דברו בפני בית המשפט בכתב, על מנת להימנע מלפגוש בנאשם פנים מול פנים. מהמכתב שכתב עלו השלכות האירוע על מצבו הנפשי של המתלונן וכן הפגיעה במקור פרנסתו, כנהג מונית, לנוכח חששו מפני איסוף נוסעים.

7. ב"כ המאשימה עתר לבית המשפט לקבוע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע העבירות נע בין 5-8 שנות מאסר. עוד עתר להטיל על הנאשם מאסר, ברף התחתון של המתחם, חמש שנות מאסר וכן מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

בעתירתו זו סמך ב"כ המאשימה ידיו על פסיקה שהגיש ועל ההלכה המחמירה הנוהגת בעניינם של מבצעי שוד כלפי נהגי מוניות ובכללה עונשי מאסר לתקופות ממושכות. כמו כן פירט את הפגיעה המהותית בערכים המוגנים שהתבטאה מעבר להיבט הנוגע לרכושו של המתלונן גם בסכנה לשלום גופו.

ב"כ המאשימה הפנה לעובדות כתב האישום והדגיש את חומרתן היתירה של נסיבות ביצוע העבירות ואת חלקו של הנאשם בביצוען. הוסיף ופירט ב"כ המאשימה כי המדובר בנאשם, הנעדר אישור שהייה בישראל, אשר נכנס לתחומיה, על מנת לבצע מעשה עברייני אלים ואכזרי, שתוכנן מראש ובוצע בצוותא חדא עם לואי, מחמת בצע כסף. עוד לדבריו, כתב האישום מלמד שחלקו של הנאשם היה מרכזי ודומיננטי ובפרט בהפעלת האלימות כלפי המתלונן, בעת שחנק אותו עד לערפול חושיו.

עוד פירט ב"כ המאשימה את השלכות האירוע על המתלונן בהיבט הנפשי, כמפורט במכתב שהגיש.

לדברי ב"כ המאשימה, מלכתחילה היה מקום לטעון לענישה הממוקמת בתוך המתחם ולא בתחתיתו. זאת לנוכח הנתונים העולים מהתסקיר, לרבות הלקיחה החלקית בלבד של האחריות על ביצוע המעשים. ואולם, נמצא להקל עם הנאשם, לאור הנסיבות לקולא. בכללן, היות הנאשם נעדר עבר פלילי, הודאתו שחסכה זמן שיפוטי וכן את הצורך בשמיעת עדותו של המתלונן ואף הענישה אשר הושתה על לואי.

באשר לעונש אשר הושת על לואי, פירט ב"כ המאשימה כי נדון, על פי הסכמה שגובשה בין הצדדים, במסגרת הליך גישור, ל-44 חודשי מאסר. לדבריו, המאשימה הביעה את דעתה, כבר באותה העת, כי הענישה שנגזרה על לואי חורגת לקולא מרף הענישה הנוהג בעבירות מעין אלה ואולם הסכימה להשתתף, מהטעמים שפורטו בטיעוניה לעונש ואשר אינם רלוונטיים בעניינו של הנאשם.

בהקשר לכך הדגיש את חלקו הדומיננטי של הנאשם אל מול זה של לואי, בהיבט נקיטת האלימות כלפי

המתלונן. בציינו כי בניגוד לנאשם, אשר חנק את המתלונן, יוחס ללואי על פי כתב האישום, כי אחז בידו ומשכו אל מחוץ למונית. עוד הדגיש את שיתוף הפעולה של לואי כבר בהליכי החקירה. בעת שהודה במיחוס לו, הפליל גם את הנאשם ואף הביע את התנצלותו בפני המתלונן וחרטה על ביצוע המעשים. עוד ציין ב"כהמאשימה כי הסדר הטיעון עם לואי אף כלל רכיב של פיצוי למתלונן אשר הופקד לזכותו, טרם שמיעת הטיעונים לעונש.

8. ב"כ הנאשם פירט בטיעונו לעונש כי הנאשם נטל אף הוא חלק בהליך הגישור, ביחד עם לואי. ואולם מאחר ולא ראה עין בעין עם המאשימה כי חלקו בביצוע העבירות עולה על זה של לואי ואף לא עלה בידו להפקיד את הפיצוי למתלונן לו עתרה, בחר להודות ללא גיבוש הסדר טיעון ולתלות יהבו בבית המשפט ואין לזקוף עניין זה לחובתו.

הוסיף וטען ב"כ הנאשם כי אין לעמדת המאשימה שחלקו של הנאשם מהותי יותר, על מה שתסמוך. שכן מאחר וכלל המעשים בוצעו בצוותא חדא, הוחלו על הנאשם ולואי דיני השותפות, במסגרתם יהא חלקם בביצוע המעשים זהה.

ב"כ הנאשם הדגיש את היות הנאשם נעדר כל עבר פלילי ואת היותו מקור פרנסתם של אשתו וילדיו וכן של משפחת מוצאו. הוסיף וטען ב"כ הנאשם כי המדובר באירוע נקודתי, ספונטאני, אשר בסופו של יום לא נגרמו למתלונן כל נזק גופני או כלכלי בגינו.

בהסתמך על פסיקה שהגיש, טען ב"כ הנאשם כי מתחם העונש ההולם את נסיבותיו של האירוע, נמוך באופן ניכר מהמתחם שהציגה המאשימה. ובכל מקרה, לדבריו, הרף העליון שלו יהא העונש שהושת על לואי ויהא על בית המשפט לבחון האם ראוי שיושת על הנאשם עונש זהה לזה שהושת על לואי, או מופחת ממנו.

9. הנאשם הביע חרטה על מעשיו והדגיש כי לא יישנו. הוא ציין את נסיבותיו המשפחתיות ואת מצבו הכלכלי הרעוע ועתר לבית המשפט להתחשב בנסיבותיו ולהקל בעונשו.

דין והכרעה

10. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה על בית המשפט לשים לנגד עיניו את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, את הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם וכן את מדיניות הענישה הנוהגת.

11. חומרתי של עבירת השוד הינה מן המפורסמות ועמד על כך בית המשפט העליון בע"פ 772/13 יחיא **נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו) 29.06.14 כדלקמן:

"אין צורך להרחיב את הדיבור באשר לערך החברתי שנפגע מביצוע עבירת השוד. רבות נאמר על החומרה הרבה הגלומה בעבירה זו, ועל היותה מחייבת ענישה הולמת. אכן, "מעבר להיבט הכספי והכלכלי של התופעה, יש ליתן את הדעת לפגיעות הפיזיות, ולא פחות חמור מכך, לפגיעות הנפשיות הנגרמות לקורבנות העבירה, בצד הפגיעה בשלומם ובביטחונם של הציבור בכללותו" (ע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 (27.8.2013); ע"פ 5617/13 כהן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פס' ט' (27.5.2014))."

12. בית המשפט העליון אף עמד על החובה היתירה להגן על נהגי המוניות, בשגרת עמלם, מפני מבקשי רעתם, בהשתתף ענישה מחמירה ומרתיעה. כמפורט בע"פ 1885/07 עיסא נאיף נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו) 1.7.08 :

"המערער חטא בעבירות שעל חומרתן נדמה כי אין צורך להרבות מלים. נהגי מוניות הפכו בשנים האחרונות טרף קל למעשי שוד, הואיל ונאסר עליהם לבחור את נוסעיהם, ולא אחת מנוצלת עובדה זו על ידי אנשים חסרי מצפון כדי להסיעם למקומות מבודדים שם הם תוקפים את הנהגים, מאלצים אותם לברוח על נפשם, וגונבים את רכביהם. זו התנהגות שחומרתה רבה, ולא אחת פסקנו כי יש להשית בגינה תקופות מאסר ממושכות, במטרה להבהיר לכל את המחיר שיידרשו לשלם אם ייצאו חוטאים בכך."

אף יפים דברי בית המשפט העליון בע"פ 5368/14 ציון אברהם נגד מדינת ישראל (פרסם בנבו) 8.9.14:

"בצדק הדגיש בית המשפט המחוזי את ההחמרה הנדרשת בענישתם של פורעי חוק באישון-ליל, בייחוד במצבים בהם קורבן העבירה מהווה "טרף קל", בשל אופי ושעות עבודתו. על הנחיצות בענישה שיש בה כדי להגשים את תכליות ההרתעה והגמול ביחס לתופעה מטרידה זו עמד בית משפט זה לא אחת (ראו, למשל: ע"פ 9647/09 שור נ' מדינת ישראל (14.10.2010), פסקה י"א; ע"פ 4812/12 סעדיב נ' מדינת ישראל (10.4.2013), פסקה 4)."

13. חומרת נסיבות ביצוע העבירות בעניינו, משתקפת מאליה. בהעדר עכבות, נכנס הנאשם לתחומי מדינת ישראל שלא כדין, לאחר שקשר קשר עם לואי, מטעמי בצע כסף, לגזול רכושו של אחר, תוך שוויון נפש לפגיעה בגופו, בנפשו ובמטה לחמו.

בצוותא חדא עם לואי, הוציא הנאשם את תכניתו מן הכוח אל הפועל. באישון ליל, תוך ניצול מחויבותו של המתלונן למתן שירות, נכנסו למוניתו וסיכמו עמו כי יסיעם למחוז חפצם. כשהמטרה מקדשת את כלל האמצעים, נקט הנאשם באלימות כלפי המתלונן, בלא להתעשת. בעוד לואי אוחז בידיו על מנת למנוע את התנגדותו, חנק אותו הנאשם עד ערפול חושיו, באופן שאפשר ללואי להוציא בכוח מהמונית, על מנת לממש את תכניתם ולגנוב את המונית. בסופו של יום לא עלה הדבר ואולם מטעמים טכניים בלבד והשניים נטלו את דמי

הנסיעה ואת הטלפון הנייד של המתלונן ונסו מהמקום. גם משאותר הנאשם, בהעדר מורא, לא שעה להוראת השוטר לעצור ועשה כן רק לאחר שאוים על ידו כי יעשה שכלפיו שימוש בטייזר.

14. נסיבה נוספת המטה את הכף לחומרה, הינה השלכות האירוע הטראומטי על המתלונן, הן בהיבט הנפשי והן בהיבט הכלכלי, כמפורט במסמך שהוגש מטעמו לבית המשפט.

15. דינו של לואי נגזר כאמור לעיל, במסגרת הסדר טיעון שגובש בין הצדדים, בעקבות הליך גישור שנערך בעניינו והוטלו עליו 44 חודשי מאסר בפועל, לצד 12 חודשי מאסר על תנאי וכן פיצוי למתלונן בסך של 2,500 ₪.

לאחר שנתתי דעתי לפסיקה עליה סמכו הצדדים ידיהם, נמצא בסיס לטענה כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בנסיבות תיק זה, ברכיב המאסר, גבוה יותר, מעונש המאסר שהוטל על לואי, במסגרת הסדר הטיעון.

ואולם תוך מתן הדעת לכך כי המדובר בשניים שהינם חלק מפרשיה זהה ואף לנימוקי עריכת הסדר הטיעון, כפי שנטענו על ידי המאשימה, בעניינו של לואי, הנוגעים במהותם לנסיבות הקשורות בגזירת העונש בתוך המתחם, מצאתי כי עונש המאסר בפועל, אשר הוטל על לואי, יהווה את הרף התחתון של מתחם הענישה, גם בעניינו של הנאשם. כאשר הרף העליון של המתחם יעמוד על שבע שנים.

16. ובאשר לענישה אשר תיגזר על הנאשם בתוך המתחם, לא מצאתי לגזור גזירה שווה לחלוטין, בין עניינו לבין זה של לואי, כפי שיפורט עתה.

זקפתי לזכות הנאשם את היותו נעדר עבר פלילי וכן את נסיבותיו המשפחתיות, כמפורט בתסקיר ומצבו הכלכלי הרעוע.

אף נתתי דעתי להודיית הנאשם טרם שמיעת הראיות, תוך ייתור הצורך בהעדתו של המתלונן, על כל המשתמע מכך. ואולם בהקשר לכך יצוין כי לזכותו של לואי נזקפה לקיחת האחריות והפנמת הפסול כבר בהליך החקירה, עת הודה במיוחס לו ואף פירט את חלקו של הנאשם. זאת אל מול העולה מהתסקיר באשר ללקיחת האחריות החלקית, מצדו של הנאשם.

אף לא ניתן להתעלם ממהות האלימות שנקט הנאשם כלפי המתלונן, אל מול זו שהופעלה על ידי לואי, אשר, הגם שמדובר במי שביצעו את מעשיהם בצוותא חדא, מטה גם היא את הכף לעבר הכבדה מסוימת בעונשו של הנאשם (ראה ע"פ 5356/13 ו- 5356/13 עומר ספי ומוסא סאלח נגד מדינת ישראל).

17. לאור סך כל האמור לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר למשך 48 חודשים, בניכוי ימי מעצרו.
 - ב. 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים אחת מהעבירות בהן הורשע.
 - ג. פיצוי למתלונן בסך של 2,500 ₪, שישולם בתוך 30 ימים.
- זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 מהיום.

ניתנה והודעה היום ט' טבת תשע"ה, 31/12/2014 במעמד הנוכחים.

דבורה עטר, שופטת